

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ АГРОБІЗНЕСУ, АГРОТРЕЙДИНГ

спеціальність	051 Економіка	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Економіка	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	глобальної економіки

ВИКЛАДАЧ

Антощенкова Віталіна Володимирівна

Вища освіта – спеціальність «Економіка підприємства»

Науковий ступінь – доктор економічних наук, 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Вчене звання - доцент кафедри глобальної економіки.

Досвід роботи – 18 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 15 методичних розробок;
- досвід роботи у складі міжнародних проєктів, досвід викладання в Akademia WSB (WSB University) with its registered office in Dąbrowa Górnicza;
- співавторка 26 публікацій з агроінженерії (в тому числі, 3 публікації що індексуються у Scopus/WoS);
- співавторка 8 тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0668674663	електронна пошта	vitalina.tiaxntusg@gmail.com vitalina.tiaxntusg@btu.kharkov.ua	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	---	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	є забезпечення достатнього рівня теоретичних знань і практичних навичок у здобувачів вищої освіти, необхідних для формування у майбутніх фахівців знань організаційних процесів щодо управління аграрним бізнесом та пріоритетних напрямків їх розвитку; вмінь, спрямованих на оволодіння методами наукового дослідження і обґрунтованого підходу до вирішення складних питань створення і ведення господарства в умовах ринку, на засадах приватної власності на землю і майно, вести господарську діяльність, з метою підвищення ефективності та прибутковості створеного бізнесу.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проєкт, презентація, дискусія.
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> знати: суть та особливості агропромислового виробництва, умов і механізмів виникнення та розвитку агропромислових формувань і продуктивних підкомплексів / імітаційний командний проєкт, індивідуальні завдання вміти: системно оцінювати діяльність агробізнесу на різних рівнях управління, аналізувати глибинні процеси агропромислової інтеграції, моделювати агропромислові формування, обґрунтовувати економічний механізм взаємовідносин галузей і підприємств в агробізнесі / імітаційний командний проєкт, індивідуальні завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні заняття; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ПРН 19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.</p> <p>ПРН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p>
-------------	---	-------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Лекція 1.	Теоретичні основи агробізнесу	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Агропромисловий комплекс України та його інфраструктура. Стратегія сталого розвитку. Зелена та циркулярна економіка.	Самостійна робота	Сільське господарство як галузь національної економіки: суть, особливості, форми організації. Фактори, що визначають центральне місце сільського господарства в структурі агробізнесу. Валова і товарна продукція сільського господарства. Ринкові відносини в АПК. Зовнішнє середовище діяльності аграрних підприємств у ринковій економіці. Нагромадження в сільському господарстві і його джерела. Ресурси сільського господарства та інтенсифікація виробництва. Технологічний процес агропромислового виробництва. Міжгалузеві зв'язки, їх види та механізм поєднання. Якісні ознаки агропромислової інтеграції. Національний і регіональні агробізнес: поняття, відмінності. Критерії і показники оцінки ролі і місця агробізнесу в національній економіці.
Лекція 2.	Підприємство, як суб'єкт господарювання. Форми суспільної та просторової організації виробництва. Земельні фонди України.	ПЗ 2	Експансія, спеціалізація, диверсифікація, латифундизм, інтенсифікація сільського господарства. Визначення спеціалізації та виробничого напрямку підприємства. Визначення розміру підприємства та типу його відтворення; розрахунок показників рівня та ефективності інтенсифікації виробництва. Визначення структурних, натуральних та вартісних показників використання земель підприємства; визначення грошової оцінки угідь сільськогосподарського підприємства.		
Лекція 3.	Трудові ресурси сільського господарства. Необоротні та оборотні активи сільського господарства.	ПЗ 3	Продуктивність праці і шляхи її підвищення в агробізнесі. Здійснення вартісної оцінки основних засобів для визначення розміру, динаміки, структури, зносу, розміру амортизаційних відрахувань; розрахунок показників руху, стану, забезпеченості та ефективності використання основних фондів підприємства. Визначення показників розміру, структури, оборотності та ефективності використання оборотних активів.		

Модуль 2. ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ПОЛІПШЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Лекція 4.	Собівартість і ціни на сільськогосподарську продукцію. Економічна ефективність сільськогосподарського виробництва.	ПЗ 4	Визначення розміру та структури операційних витрат на виробництві аграрної продукції; аналіз динаміки виробничих витрат та собівартості одиниці продукції; розрахунок розміру граничних витрат. Визначення та аналіз динаміки цін реалізації одиниці сільськогосподарської продукції аграрних підприємств. Визначення фінансових результатів від реалізації продукції і фінансово-економічної ефективності роботи підприємства.	Самостійна робота	<p>Поняття про інфраструктуру, її особливості та різновиди. Особливості функціонування та організаційні форми агросервісу. Якість товарної продукції, її фактори і резерви. Конкурентоспроможність товарної продукції.</p> <p>Поняття про продуктову структуру агробізнесу та продуктову вертикаль (підкомплекс). Господарський, економічний і противитратний механізми: суть, складові елементи, взаємозв'язок.</p> <p>Комплексоутворювальні пропорції та проблема управління в агробізнесі. Механізм планування в агробізнесі.</p> <p>Державний протекціонізм і економічні важелі управління агробізнесу.</p>		
Лекція 5.	Інновації та НТП. Інвестиції та капітальні вкладення.	ПЗ 5	Агроінновації. Бізнес-планування в підприємстві.				
		ПЗ 6	Визначення показників ефективності використання інвестицій; визначення річного економічного ефекту.				
Лекція 6.	Сучасний концептуальний формат агротрейдингу.	ПЗ 7	Торговельно-збутова діяльність підприємств АПК і фермерських господарств. Активні продажі: професійна комунікація із клієнтами у сегменті сільського господарства. Технології професійних продажів в агробізнесі.				
Лекція 7.	Державне регулювання агробізнесу.	ПЗ 8	Соціальна відповідальність агробізнесу.				
		ПЗ 9	Залік				

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Антощенкова В. В. Системи та механізми інноваційного розвитку підприємств галузі тваринництва в системі управління продовольчою безпекою Харків: Друкарня Мадрид. 2021 р. 340 с.
2. Економіка і організація агробізнесу. В. Г. Кудлай [Електронний ресурс] : Практикум. Київ : КНЕУ імені Вадима Гетьмана, 2020. 211с.
3. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : підручник. Київ : КНЕУ, 2013. 779 с.
4. Ільчук М.М., Барановська О.Д., Ус С.І., Дмитрук М.І. Підприємництво та організація агробізнесу в регіонах: навч. посібн. Київ, НУБіП України, 2021. 416 с.
5. Аграрна економіка. У 2 томах. Том 2. Фермер. Професійний рівень/ Під ред. Хорст Лохнер, Йоханнес Бреккер. Університетська книга. 2014. 606с.
6. Калетнік Г.М., Гончарук І.В., Ємчик Т.В., Лутковська С.М. Аграрна політика та земельні відносини : підручник. Вінн. нац. аграр. ун-т. Вінниця: ВНАУ, 2020. 307 с.

Методичне забезпечення

1. Антощенкова В.В. ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ АГРОБІЗНЕСУ: метод. вказівки до самостійного вивчення дисципліни здобувачами рівня вищої освіти перший (бакалаврський) денної та заочної форми навч. за спец. 051 «Економіка» / ДБТУ; уклад.: В. В. Антощенкова. Харків, 2025. 54 с.
2. Кравченко О.М., Антощенкова В.В., Бабан Т.О. Економічне обґрунтування інженерних рішень: Навчально-методичний комплекс для практичних занять студентів технічних спеціальностей. Харків, ДБТУ, 2024. 54 с.
3. ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ АГРОБІЗНЕСУ: методичні вказівки для поточного та підсумкового контролю знань дисципліни для здобувачів рівня вищої освіти перший (бакалаврський) денної та заочної форми навч. за спец. 051 Економіка / ДБТУ; уклад.: В.В. Антощенкова – Харків : [б. в.], 2025. – 30 с.
4. ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ АГРОБІЗНЕСУ: метод. вказівки до практичних занять для здобувачів рівня вищої освіти перший (бакалаврський) спеціальності 051 Економіка денної та заочної форм навчання/ Державний біотехнологічний університет; авт.-уклад.: Антощенкова В.В.. – Харків : [б. в.], 2025. – 100 с.
5. ЕКОНОМІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ АГРОБІЗНЕСУ: курс лекцій для здобувачів рівня вищої освіти перший (бакалаврський) денної та заочної форми навчання за спеціальністю 051 «Економіка» / В. В. Антощенкова/ – Електрон. дані. – Х. : ДБТУ, 2025. – 128 с.

Бізнес в аграрній сфері Grow up: Agro https://business.diia.gov.ua/education/biznes_v_ahrarnii_sferi_grow_up_agro

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.